

ZOÖP AMSTELPARK

SEIZOENS-UPDATE: WINTER 25/26

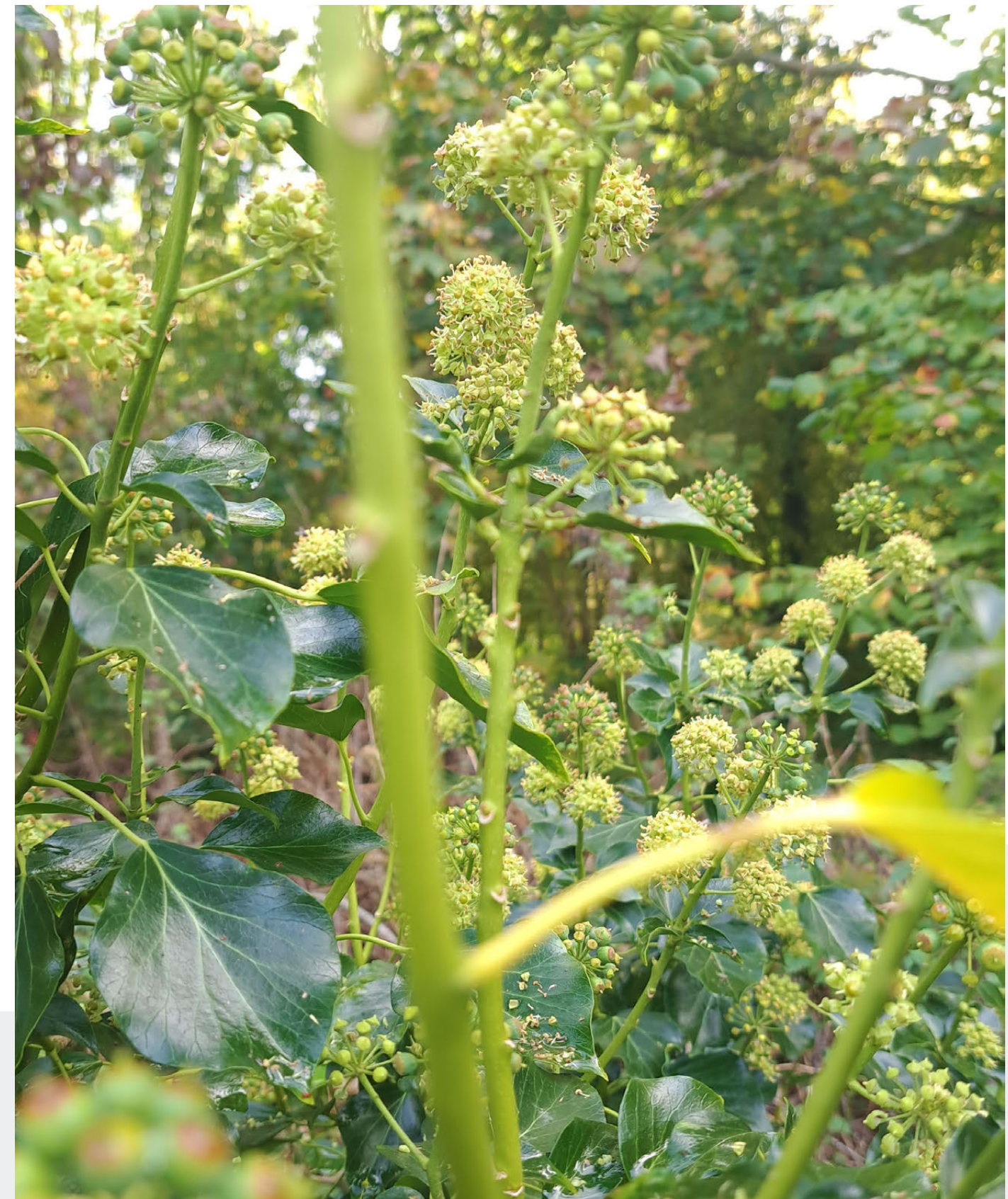
Oktober 2025 – Februari 2026

Het Amstelpark werd 4 oktober 2025 ingeluid als eerste publieke zoöp. Een samenwerkingsverband tussen alle levende wezens van het park en menselijke organisaties als Stadsdeel Zuid, Zone2Source, Vrije Universiteit en Yuverta (MBO).

De handtekeningen van Rocco Piers en de kinderburgemeester namens Amsterdam, Klaas Kuitenbrouwer namens het Zoonomisch Instituut en Jeroen Boomgaard en Alice Smits namens Zone2Source bekrachtigden deze unieke samenwerking en boomblaadjes droegen vervolgens de wensen voor deze zoöp van alle menselijke aanwezigen het park in.

Deze meer-dan-menselijke gemeenschap heeft sinds die dag twee sprekers voor de levensden: Anne de Andrade en Theun Karelse die het proces van democratische vernieuwing zullen ondersteunen waarop Zoöp Amstelpark zich richt: **hoe kunnen rechten van natuur ingebracht worden in besluitvormingsprocessen?**

Op basis van de **nulmeting** werd een **jaarplan** opgesteld, in een proces van veel vertaling tussen de uiteenlopende werelden van de samenwerkende partners en levensvormen.

Klimop in bloei in Zoöp Amstelpark

WINTER AGENDA

ACTIVITEITEN

Hier een kort overzicht van wat de winter ons bracht:

- Drie verkennende-sessies, waarin we met een grote diversiteit aan deelnemers keken naar wat Amstelpark als zoöp zou kunnen betekenen – zomer 2025
- De Multispecies Assembly, een werk van Elmo Vermijs waar Nicole de Rop de casus in bracht: mag een boom nog een boom zijn?
- De openingsceremonie, en ondertekening van de overeenkomst met het Zoönomisch Instituut – Oktober 2025
- Een bezoek van Neal White van Westminster University aan de zoop over nacht ecologie – Oktober 2025
- De nulmeting: welke relaties in de zoop zijn levensondersteunend of (nog) belemmerend? – November 2025
- School of Multispecies Knowledges, een drie maanden lang experimenteel meer-dan-menselijk curriculum – winter 2025
- Een bezoek aan de zoöp door VU studenten onder leiding van Sjoerd Kluiving – Januari 2026
- Theun als spreker voor de levenden aanwezig bij de visie bijeenkomst voor Amstelpark – Januari 2026
- Een bezoek aan de zoöp door Yuverta studenten onder leiding van Debora Treep – Februari 2026
- de eerste gesprekken over het ontwikkelen van een Kinderraad van Sprekers van de Levenden met Emer Beamer en Semuel Sahureka hebben plaats gevonden – Februari 2026
- NWO aanvraag begeleid door Katja voor reflectie en analyse; emotionele netwerken in Zoöp Amstelpark. – Februari 2026
- Een bezoek aan de zoöp door VU studenten over leiding van Katja Kwastek – Maart 2026
- Aanvraag Theun voor publiek participatie programma / puppetry als onderdeel van de zoonomische toolkit – Maart 2026
- VU studenten kwamen bosbaden onder leiding van Katinka Quintelier en Eefje Ludwig van The Forest Bathing Circle – Maart 2026
- Jaarplan bijeenkomsten – Maart 2026

Boven: verkenning van relaties tijdens de nulmeting

Onder: Alice presenteert de Multispecies Assembly tijdens de Zoonomische Bijeenkomst

INZICHTEN

Hier een kort overzicht van wat de winter ons leerde:

- We hebben in het samenstellen van ons jaarplan, met zoveel verschillende partijen, geleerd terug te kijken naar de **oorspronkelijke ambities** van waaruit de stad dit initiatief heeft genomen: de democratische vernieuwing en het inbrengen van rechten van natuur in besluitvormingsprocessen.
- Deze zoöp is **een paradigmaverandering aan het bewerkstelligen**, als spreker blijkt hoe belangrijk het is om bij aanvang van overleg duidelijk de grotere context te geven: wat is een zoöp, de oorsprong van deze specifieke zoöp, de oorsprong van onze doelen. Wat is de rol die we als mensen innemen in een zoop in relatie tot het leven en hoe ga je daarmee om? En ook hielp het om deze paradigma verschuiving te plaatsen in de grotere historische context van hoe de Amsterdamse gemeente door de eeuwen heen gekeken heeft naar het belang van (stads)natuur. Anne bracht in dat de scheiding natuur-cultuur koloniale doelen diende en dat het uiteindelijk die binariteit is waaraan de paradigma shift binnen de Zoöp en het grotere rechten van de natuur debat knaagt.
- Wat ook hoort bij dat we in de zoop bezig zijn met een paradigmashift die menselijke suprematie in twijfel trekt, is **dat de hoofddoelen eigenlijk allemaal leerdoelen zijn**. Hoe een doel wordt geformuleerd en hoe ernaar toe gewerkt wordt, en wat daarvan wordt geleerd, is het doel. Daarmee gaat het over relationele en kennis doelen.
- Het is nogal wat om het te hebben over 'meer dan menselijken een stem te geven in besluitvorming, en na te denken over wat een boom, of wat bomen in zouden inbrengen over hun eigen snoei beleid, terwijl hoveniers daar zelf geen beslissingen mogen maken en dat hoe zij gediend worden te snoeien van hoger af bepaald wordt. Dit is een spanning. Dit **tornt aan hiërarchieën** die nu gangbaar zijn in menselijke besluitvorming. De vraag dient zich aan: moet er een bomen raad komen die van 'bovenaf' alles voor de andere bomen bepaald, of is het in lijn met Zoönomisch denken om ook die hiërarchieën onder mensen onder de loop te nemen? Wat is hier levensondersteunend?
- Het lijkt soms zo ingewikkeld, hoe wij mensen opereren in allerlei complexe structuren. **Doen andere levensvormen dat slimmer?** Kunnen we soms leren van hoe zij met elkaar omgaan?
- In dit eerste seizoen bleek hoe bijzonder dit proces is; hoe we met elkaar in gesprek gaan. Zoals bijvoorbeeld tijdens de Multispecies Assembly met Elmo Vermijs. Toen waren we echt in het park aan het werk. Daar waren juristen, hoveniers, ambtenaren en buurtbewoners met elkaar in gesprek, om **de paradigmaverandering te voelen, te bevragen** en te blijven proberen.
- In deze zoop werken zeer uiteenlopende organisaties samen. Wat opviel is dat doelen in de ene wereld dicht verbonden zijn met publieke verantwoording, en bij de ander veel meer verbonden is met onderzoeksvragen. En toch komt het bij elkaar. Misschien komt het bij elkaar omdat **een zoöp een leeromgeving is en iedereen daarbij kan aansluiten**.
- In dit eerste seizoen werd duidelijk op hoe ongelooflijk veel manieren je kunt kijken naar het Amstelpark. **Al die rollen, al die levens, het is een beetje overweldigend**. Als bestuurder zou je soms ook best even hovenier willen zijn.
- Als je net aansluit lijkt het inderdaad een wonderbaarlijk proces, al die invalshoeken waarmee mensen er in zitten. De gemeente kan voor een buitenstaander misschien soms ervaren worden als een log apparaat, maar het begint ons toch echt wel te lukken om **die heel verschillende invalshoeken naar elkaar te vertalen** en in beweging komen.
- Met **geduld**, en zonder haast, gaan we zeker ergens komen.

Boven: de handtekening van de kinderburgemeester

Onder: een heg en menselijke deelnemers aan de School of Multispecies Knowledges

Knolhoningzwam in Zoöp Amstelpark. Knolzwammen kunnen 2500 jaar oud worden en tientallen hectares groot.

Tijdelijke lichamen als wintergasten in de zoöp.